

Kliinikumi Leht

SISELEHT nr 202 | detsember 2017

www.kliinikum.ee/leht

Tartu Ülikooli Kliinikum

Tarkus kuulub minevikule, tegevus olevikule ja rõõm tulevikule

Foto: Andres Tennus

Urmas Siigur

Aeg lendab armutu kiirusega. Alles see oli, kui maad kattis jaanitulede suits ja lihalõhn, juba on jälle lumi, piparkoogid, mandariinid ja päkapikuootus. Mõned pike-madki ajasammud on kui penikoormasaabastega läinud. Eeloleval aastal saab täis 10 aastat Maarjamõisa meditsiinilinnaku esimese ehitusjärgu, esimese taasiseseisvunud Eestis ehitatud kaasaegse haiglakorpuse valmimisest. Kas polnud see just nagu eile?

Aastavahetus on mõtteline vahepunkt aja kulgemises. Hiina vanasõna ütleb, et „Tarkus kuulub minevikule, tegevus olevikule ja rõõm tulevikule“. Vaadates tagasi otsasaa-vale aastale, on meil kõigil

kindlasti hulgaliselt isiklikke mälestusi, nii paremaid kui nukramaid. Mõeldes Eesti tervishoiu-aastikule tervikuna, läheb kindlasti positiivsele poolele esimene enam kui kahekümne aasta jooksul toimunud sisuline muutus tervishoiu rahastamises, selle maksubaasi laiendamine. Riik hakkab järk-järgult tasuma sotsiaalmaksu ka mittetöötavate pensionäride eest. Kuigi meetme esialgne mõju on suhteliselt tagasihoidlik – 34 lisamiljonit aastal 2018 – ja teisalt ootused arstiabi kättesaadavuse kiirele parenemisele ülikõrged, on tegu siiski märkimisväärse saavutusega. Esimene pääsuke ei too kevadet, aga see samm on vähe-

» **Igapäevane
tubli töö annab
kliinikumile
näo ja sisu**

masti tõestuseks, et pääsukesed on ikka veel olemas. Küll siis ehk kevad ka tuleb. Koos üldise majanduskliima paranemisega võime loota, et tervishoiu rahaasjad lähevad pigem paremuse suunas.

Kliinikumi vaates oli lõppev aasta tõiselt rahulik, kuid järgnevaid tormilisi aegu ettevalmistav. Algasid meditsiinilinnaku III ehitusjärgu projekteerimistööd, mis päädivad

uue lastekliiniku, kõrvakliiniku ja päevakirurgia oiploki lisandumisega Maarjamõisa haigla kompleksile aastal 2022. Lisaks alustati haigla vanade osade, A- ja F-korpuse kaasajastamise projekteerimist. Vana palitu, mille külge viimase 10 aasta jooksul nõõpe (korpused G, H, J, K ja L) on õm-meldud, on ammu väiksem kui lisandunu, aga ka kulunud ja oluliselt kehvemate tingimustega. Ja et elu ei läheks liiga mugavaks ja rahulikuks ning Euroopa raha õigeaegselt ja mõistlikult saaks ära kasutatud, alustati ka Maarjamõisa polikliiniku rekonstrueerimise projekteerimist. Siin saab uue kaasaegse kodu tervisekeskus perearstidele ning ka kliinikumi stomatoloogiakliinik ja meditsiinivaldkonna hambaarstiteaduse instituut.

Kliinikumi pere on suur nii arvus kui mitmekesisuses. Meil töötab üle nelja tuhande inimese enam kui saja kaheksakümnes ametis, loetelu algab abiarstiga ja lõpeb ülem-õmmaemandaga. Mitte uued hooned, vaid teie kõigi igapäevane tubli töö annab kliinikumile näo ja sisu. Te olete seda tööd hästi teinud. Võtke aega lähedaste seltsis aastale tagasi vaadata. Olgu teil tuba soe ja lapsed terved! Mõnusat aastavahetuse aega!

URMAS SIIGUR
Juhatusesimees

UUS TÖÖTAJA

Kaie Lokk

Olen sündinud ja kasvanud Tartus. Pärast Tartu Kommertsgümnaasiumi lõpetamist 2003. aastal astusin sisse Tartu Ülikooli geenitehnoloogia erialale.

Juba bakalaureuseõppe tasemel soovisin oma teadustööd siduda inimgeneetika ning erinevate haigusseisunditega, millega tegeles sel hetkel biotehnoloogia õppetool. Magistri- ning doktoritöö olidki juba seotud kopsuvähi metülatsoonimustrite uurimisega.

Doktorantuuri ajal sai mulle järjest selgemaks, et tahan oma edasist karjääri jätkata töötades „päris“ inimeste ja haigetega. Juba siis töötasin väikese koormusega geneetikakeskuses ning salamisi unistasin täiskohaga tööst kliinikumis.

Minu rõõmuks avanes mõni kuu pärast doktorikraadi kaitsmist mul võimalus tulla tööle koosobivusspetsialistik, mis oli minu jaoks täiesti uueks väljakutseks ning olen valikuja väga rahul. Selle poole aasta jookul, mil olen siin töötanud, on tulnud ette palju põnevaid ja keerulisi haigusjuhte. Minu jaoks on väga tähtsad toredad ja toetavad kolleegid, keda siin jagub.

Oma vaba aega veedan perega, meeldib kokandus, reisimine ning hobikorrast tegelen ka fotograafiaga. Peres on meil kolmeaastane tütar, kes hoolitseb selle eest, et igav ei hakkaks.

KOMMENTAAR

Rõõm on tervitada meie töökas kollektiivis laia silmaringiga rõõmsameelset noort inimest. Koesobivusspetsialisti töö on vastutusriikas nõudes kiiret reageerimisvõimet ning äärmist püsivust. Soovime kannatlikku meelt valitud teel!

ASTA VÄSTRIK
laborispetsialist

Dr Živile Riispere ja dr Peeter Saadla

Doktorid Živile Riispere ja Peeter Saadla nimetati parimateks kolleegideks

Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Tartu Ülikooli meditsiiniteaduse valdkonna ühisel jõulukontserdil anti välja kaks parima kolleegi preemiat, mille pälvisid seekord patoloog Živile Riispere ja sisearst Peeter Saadla. Kolleegipremia eesmärk on väärtustada häid kollegaalseid arstidevahelisi

suhteid.

Preemia väljaandmise idee on saanud alguse kliinikumi eetikakomiteesse kuuluvalt dr Ain Kaare ettepanekust, mistõttu valis esimesed parimad kolleegid just eetikakomitee. Nüüd nimetavad laureaadi ise järgmised parima kolleegi tiitli saajad tehes ettepaneku

ülemarstile, kes kooskõlastab selle eetikakomiteega.

Parimatele kolleegidele kingitakse portreemaalid. Sel korral maalits dr Peeter Saadla portree kunstnik Allan Kukk ja dr Živile Riispere portree Elo-Mai Mikelsaar.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

Tegelikult vajaks ja vääriks tunnustust iga kliinikumi töötaja. Et kõige lähedasemad kolleegid töötavad tihti peale meie kõrval ja me tunneme neid hästi, on hea, et kolleegipremia kandidaatide ni-

Mulle väga meeldib kolleegaalsuse auhindamise printsiip – nomeni esitaja vastutab ainuisikuliselt värika ja õiglase valiku eest. Otsus on küll subjektiivne, kuid tegelikult põhineb objektiivsusel,

metamiseks tuleb märgata kaastöötajaid ka teistest struktuuriüksustest.

Dr Živile Riispere ja dr Peeter Saadla on väga sõbralikud, abivalmid ja erialaselt kompetentsed arstid, kellega on meeldiv koos-

millest kõik kolleegid aru saavad. Tore on ka see, et juba traditsiooniliselt on kingituseks portreemaal, mille saab panna näiteks sügüvõsa kuulsuste saali järeltulijatele imetlemiseks.

Mõlemad tänavused au-

tööd teha. Meid pidevalt saatvas kiire elu- ja töötempo on neil alati aega, et süveneda kolleegi abipalvesse.

DR VIVIKA ADAMSON
parim kolleeg 2016

hinnasaajad arstid suure tähega. See tähendab, et neil jätkub empaatiat ning mõistmist nii patsientide kui ka kolleegide suhtes. Ja nad ei väsi!

MARGUS ULST
ülemarst

Dr Sander Pajusalu kaitses doktoritööd

Foto: Andres Tennus

Dr Sander Pajusalu

13. detsembril kaitses Sander Pajusalu filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) taotlemiseks esitatud väitekirja „Genome-wide diagnostics of Mendelian disorders: from chromosomal microarrays to next-generation sequencing“ („Mendeliaarsete haiguste ülegenoomne diagnostika: kromosomaalsest mikrokiibi analüüsist järgmise põlvkonna sekveneerimiseni“).

Töö juhendajateks olid professor Katrin Ōunap (dr. med.), TÜ kliinilise meditsiini instituut ja dotsent/teadur Tiia Reimand (dr. med. (arstiteadus)), TÜ bio-ja siirde-mediitsiini instituut/kliinilise meditsiini instituut.

Tööd oponeeris professor Helena Käriäinen (MD, PhD) National Institute for Health and Welfare, Helsingi, Soome.

Probleemi kirjeldus

Haruldaste pärilike haiguste diagnostika ja ravi keskne paradigma on täpse molekulaarse haiguspõhjuse (mutatsiooni) tuvastamine igal patsiendil. See on aluseks nii patsiendi ravile, perekonna nõustamisele kui ka sünnieelsele diagnostikale. Kui traditsiooniliselt on geneetiliste haiguste diagnostika olnud võimalik vaid üksikute geenide kaupa, siis tänapäevased tehnoloogiad võimaldavad uurida kõiki

enam kui 20 000 geeni korraga. Kuigi teadusuuringutes on kromosoomianalüüsiks kasutatavad mikrokiibid ja kõigi geenide järjestamist võimaldavad järgmise põlvkonna sekveneerimisanalüüsid juba ennast hästi tõestanud, on kliinilisse kasutusse rakendamisel vajalik neid meetodikaid teaduslikult analüüsida, et leida igale patsiendile parim uuringustrateegia.

Tulemus ja kasutegur

Käesoleva uuringuga selgitati nii kromosoomikiipidel sagele leitud ebaselge tähendusega muutuste, homosügootsete alade, kliinilist tähendust. Näidati, et kolmandik sellistest regioonidest on patsientidel korduvad ja seega tõenäoliselt haigust mittepõhjustavad. Samuti leiti, et üksikud homosügootsed alad sisaldavad harva patsiendi haigusega seostatavat geeni, ent kui selline geen tuvastatakse, on väga tõenäoline leida sealt ka geneetilise haiguse põhjus. Teine osa doktoritööst käsitles suurte geenipaneelide sekveneerimise tulemuslikkust tavapärasel kliinilisel tööl. Töö tulemusena selgus, et ligi 5000 pärilike haigustega seostatud geeni paneeli uuringu tulemuslikkus on võrreldav kõikide geenide ehk eksoomi analüüsiga. Uuringusse kaasatud 501 patsiendist leiti kindel geneetiline haiguspõhjus 132-l (26%). Ligi pooled muutused olid varem kirjeldamata. Doktoritöö viimases osas käsitleti kahte haigusjuhtu. Esiteks kirjeldati maailmas teist korda KPTN geeni mutatsioone intellektipuude põhjusena. Teine haigusjuht, kus lihashaigust põdeva poisi haiguspõhjusena tuvastati uudne MYH7 geeni defekt, laiendas MYH7-seoseliste lihashaiguste teadaolevat kliinilist ja geneetilist spektrit.

Käesolev uuring näitas ülegenoomsete analüüsides kasu mitmete erinevate diagnostiliste stsenaariumite korral ja võimaldas hinnata erinevate geneetiliste uuringute diagnostilist efektiivsust kliinilises praktikas. Järgmise põlvkonna sekveneerimise ja kromosoomikiipide juurutamine ruutinsete meditsiiniuuringute-na on võimaldanud oluliselt parandada mendeliaarsete haiguste diagnostikat Eestis. Antud uuringu tulemusi saab tulevikus kasutada erinevate haiguste kliiniliste käsitlusjuhiste arendamiseks.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

Tunnen Sander Pajusalu juba kuus aastat, kui ta tuli kliinilise geneetika keskusesse abiarstina tööle. Sellest ajast alates on Sander Pajusalu näidanud ennast kui erakordselt suure töövoimega noore inimesena, kes tunneb suurt huvi nii teadustöö kui ka igapäevase kliinilise töö vastu. Sander Pajusalul on väga suur roll ülegenoomsete analüüsides juurutamisel kliinilise praktikasse ühendlabori kliinilise geneetika keskuses, mis on oluliselt parandanud haruldaste pärilike haiguste diagnostikat Eestis. Lisaks sellele on tegemist ka väga abivalmi ja sõbraliku kolleegiga. Soovin talle edu ja tuult tiibadesse teadlase karjääris.

PROFESSOR
KATRIN ŌUNAP
juhendaja

Kliinikumi töötajad pälvisid mitmeid teadustöö preemiasid

5. detsembril kuulutati välja üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi preemiasaadajad.

Eesti Teadusagentuuri korraldatud konkursil sai teriseuuringute valdkonna **doktoriõppe** üliõpilaste astmes 1. koha preemia **dr Liina Haring**. Preemia määrati konkursitöö „Esmase psühhosiepissoodiga patsientide kognitiivne funktsionaalsus“ eest.

Terviseuuringute valdkonna **magistriõppe** astmes pälvis 2. koha **Eeva-Liisa Sibul** konkursitöö „Kroonilise prostatiidi/kroonilise vaagnavalu sündroomiga patsientide kärbuste ning diagnoosiga seostatud biopsühhosotsiaalsete tegurite hindamine“ eest.

Liina Haring on kliinikumis ametis vanemarst-õppejõuna ning Eeva-Liisa Sibul füsioterapeudina spordimeediitsiini ja taastusravi kliinikus ning androloogiakeskuses. Terviseuuringute valdkonna konkursitööde preemia suurus 1. koha eest oli 1600 eurot ning teise koha eest 1300 eurot.

Terviseuuringute valdkonna **rakendusõppes** ja **bakalaureuseõppes** üliõpilaste astmes hinnati 2. koha preemia vääriliseks (650 eurot) **Kadri Niin'e** ja **Triinu Trossmanni** konkursitöö „Eesti haiglate sünnitusosakondade ämmaemandate hoiakud ja kogemused seoses normaalse sünnitusega“. Diplomiga määrati ära Jekaterina Lammartsoni konkursitöö „Astma diagnoosiga laps ning alternatiivsed ja täiendavad ravimeetodid“. Kadri Niin on ametis õena psühhiaatriakliinikus, Triinu Trossmann hematoloogia-onkoloogia kliinikus ning Jekaterina Lammartson operatsiooniteenistuses.

Üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi eesmärgiks on väärtustada teadustööd üliõpilaste seas, tõsta üliõpilaste aktiivsust ja avaldada tunnustust neile, kes on saavutanud oma töös väljapaistvaid tulemusi.

KLIINIKUMI LEHT

Crowding, overcrowding ja boarding EMOs

• **Crowding**´uks EMOs (erakorralise meditsiini osakonnas) nimetatakse EMOsse pöörduvate patsientide hulga suurenemist.

• **Overcrowding**´uks seis, kus erakorralise ravi vajadus on suurem kui olemasolevad ressursid.

• **Boarding**´uks EMOs nimetatakse EMOst haiglasse hospitaliseerimist vajavate haigete ajaliselt pikenevat EMOs viibimist.

Nii **overcrowding** kui eriti **boarding** on paljude uuringute alusel leitud olevat seotud patsientide halvamate kaugtulemustega haiglas, k.a suremuse tõusuga ja ka patsientide halvema rahulolekuga haigla teenustega. Kui patsientide pöördumist haiglasse on haigla tasemel raske, kui mitte võimatu, reguleerida, sest haiged pöörduvad EMOsse just siis, kui nad seda heaks arvavad, siis EMOs viibimise aeg, eriti EMOst edasi statsionaarse ravi osakondadesse hospitaliseeritavatel haigetel, on otsest seoses haigla täitumuse ja

Foto: Andres Tennus

Dr Kuido Nõmm

kogu haigla haigete logistikaga. Kindlasti on siin oluline osa ka haigla käsuahelatel ja EMOst hospitaliseerimiseks vajalike kokkulepete saavutamise kiirusel. See omakorda on sõltuvuses haigla erinevate osakondade täituvusest, haiglas valves olevate valvartside kvalifikatsioonist ja kogemusest, uuringute ja analüüside teostamise kiirusest ja paljustest teistest faktoritest.

Kuidas on crowding´u ja boarding´uga lood meie haiglas?

EMOsse pöördunud patsientide arv on mitte-pisitrauma osas kasvanud 2010–2016 vahemikus 17% e 3600 patsiendi võrra, pisitraumaga patsientide, kes on oluliselt vähem ressursimahukad, arv on jäänud praktiliseks samaks.

Patsientide arvule lisaks on muutunud järjest raskemaks ka patsientide seisund, mistõttu on järjest rohkem patsiente, kes vajavad kiiremat ja põhjalikumalt käsitlust. 2012–

2016 vahemikus on punase, ehk kohest käsitlust nõudvate patsientide hulk kasvanud 5,25 korda ja oranži triiažikategooriaga patsientide arv 2,1 korda.

Keskmine EMOst kliinikumi hospitaliseeritud patsient viibis 2017. aastal (11 kuu põhjal) EMOs 7% kauem kui 2010. aastal, s.o patsiendi kohta 22 minutit kauem. Aga kuna EMOst hospitaliseeritakse kliinikumi ca 7500 patsienti aastas, siis kogutulemusena viibivad 2017. aastal patsiendid EMOs kauem kokku 2250 tundi!

Veel kurvem on tulemus, kui vaadata hospitaliseeritud patsientide EMOs viibimist kokkuleppelise sihtajani (4 tundi). Kui 2010. aastal viibis hospitaliseeritud haigetest EMOs üle 4 tunni keskmiselt 19% patsientidest, siis 2017. aastal oli selliseid patsiente 31% e >4h EMOs viibivate patsientide koguarv on kasvanud 61%!

Kui hospitaliseeritavate patsientide EMOs viibimise kogu aega võrrelda sihtmärgilise 4-tunnise eesmärgiga, siis EMOs viibitud „üleaeg“ on summaarselt 8746 tundi.

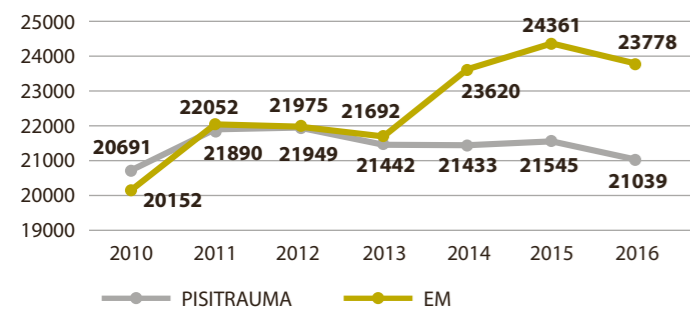
Mida öelda kokkuvõtteks?

Me oleme osa ülejäänud maailmast ja enamuse läänelikule maailmale omaseid probleeme on probleemiks ka meile. EMO on osa haiglast ja haigla tasemel peame hakkama leidma ka lahendusi EMO, aga see on tegelikult kogu haigla, probleemidele – ennekoige **boarding**´ule EMOs.

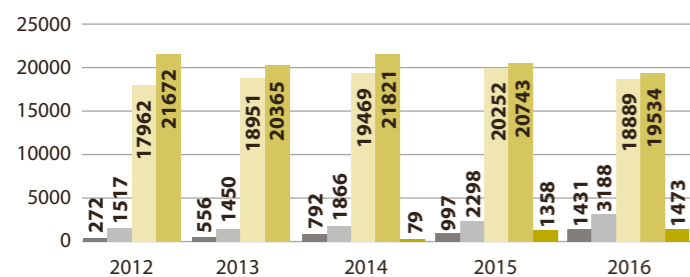
DR KUIDO NÕMM

Erakorralise meditsiini osakond

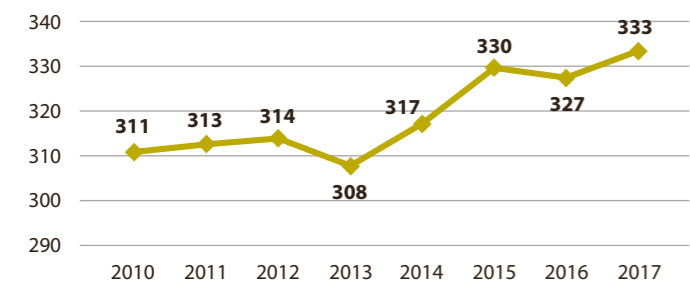
EMOsse pöördumine EM ja pisitrauma

Tiražikategooriad 2012-2016

Keskmine hospitaliseeritud pt. EMOs 2010-2017 (min)

Elektrofüsioloogiliste uuringute diagnostika ja interpreteerimine Rostocki Ülikooli haiglas

Silmakliiniku arst-õppejõud Mari Petraudze külastas oktoobrikuus Rostocki haiglat. Külaskäigu eesmärk oli näha, kuidas viivad läbi ja tõlgendavad elektrofüsioloogilisi uuringuid Saksamaa kolleegid.

Dr Petraudze hindab õppereisi õnnestunuks: „Rostocki Ülikoolihaiglas on kasutusel sama Roland Consult elektroretinograaf nagu meil silmakliinikus alates 2014. aastast, mis soetati Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondi abiga. See masin võimaldab teha seitset erinevat uuringut, millest kõige levinumad on silmapõhja fotoretseptorite uuringud: kepikeste-kolvikeste funktsiooni (ERG) ja nägemisnärviseisundi hindamise (VEP) uuringud.“ Lisaks võivad olla uuringule suunamise põhjuseks ebaselge nägemislangus, pärilike silmapõhja haiguste, ambliopia e „laisa silma“ diagnostika, *Sclerosis multiplexi* haigetel korduvate optikusneuriitide järgselt nägemisnärviseisundi hindamine, imikute nägemisfunktsiooni hindamine jpm.

Dr Petraudze osales Rostockis oftalmoloogidega nende igapäevatoos nähes uuringuvastuste tõlgendamist ning arsti vastuvõtte. See tõi positiivse äratundmisrõõmu: „Tõdesin, et nii meie kui ka nende töökorralduses on palju sarnasusi.“

Kui Rostockis tehakse elektrofüsioloogilisi uuringuid iga päev, siis hetkel silmakliinikus vaid kahel päeval nädalas. „Seetõttu on ka Rostocki kolleegid rohkem kogenud ning nende andmebaas on märksa mahukam. Olgugi, et teated esimesest elektroretinograafist pärinevad juba 19. sajandist, on praegu silmakliinikus töös olev tippklassi aparaat Ees-tis kasutusel olnud vaid paar aastat. Meie elektroretinograaf

Foto: Erakogu

Dr Mari Petraudze (vasakult kolmas) Rostocki kolleegidega

viimane on juba 19. sajandist, on praegu silmakliinikus töös olev tippklassi aparaat Ees-tis kasutusel olnud vaid paar aastat. Meie elektroretinograaf

võimaldab kasutada tegelikult rohkem funktsioone ning neid nippe minuga ka Rostockis jagati,“ selgitab dr Petraudze.

Suure osa uuringu patsientidest moodustavad laps-patsiendid. Elektrofüsioloogiliste uuringute eesmärk on diagnoosi välistamine või kinnitamine, viimase puhul ka haiguse sümptomite ja nende raskuse hindamine.

Ühele patsiendile võib kuluda kuni kaks tundi. Dr Petraudze ise uuringuid läbi ei vii, seda teevad kaks uuringuõde, Terell Pihlak ja Irina Tihonova. Küll aga hindab dr Petraudze uuringujärgseid tulemusi silma, silmanärvi ja aju koostöö osas ning lisaks diagnoosile planeerib vajadusel ka edasise raviplaani. Elektrofüsioloogiliste uuringute läbiviimiseks kasutatakse kahte kuni viite elektroodi, mis regist-

reerivad ja salvestavad valgusärritusele tekkivaid impulsse. Elektroodid kinnitatakse otsmikule, pealaele, kuklale, silma välisnurkadesse ja alalaule. See ei põhjusta valu, kuid mõnel puhul võib olla vajalik laiendustilkade kasutamine. Laiendustilgad muudavad pupilli laiaks ning patsiendi nägemise hägusaks, endine nägemine taastub hiljemalt järgmiseks hommikuks.

Enim tellivad elektrofüsioloogilisi uuringuid silmaars- tid, lastekliiniku neuroloogid ning ka endokrinoloogid. Valmidus uuringut teha on aga suurem, mistõttu julgustab dr Petraudze ka nendega ühendust võtma. Protseduuri jaoks on vajalik eriarsti või perearsti saatekiri.

HELEN KAJU

Foto: Kliinikumi Leht

Elektroretinograaf silmakliinikus

Tulumaksuseaduse muudatused eeldavad tähelepanelikkust

2018. aastast muutub tulumaksuseadus, mille uusi nüansse käisid Maksu- ja Tolliameti esindajad ka kliinikumis tutvustamas. Huvi loengute vastu oli suur ning kuulajad said kohapeal esitada just neid puudutavaid küsimusi.

Alates 1. jaanuarist 2018 kehtib kõikidele tuludele üldine maksuvaba tulu määr ning kaob ära täiendav maksuvaba tulu pensionitele ja kutsuhävitistele.

Maksu- ja Tolliameti esindaja Ülla Käen mõnab, et esialgu võib uus kord tunduda keerulisem kui seni kehtinu, ent kuna tulumaksu näol on tegemist n-ö eraisiku maksuga, suureneb inimese enda roll oma tulude arvestamisel ja planeerimisel. „Seadus on meile kõikidele täitmiseks ja ennekoike rõhutaks siiski muutuse positiivset külge – väga paljud Eesti inimesed võivad uue kehtima hakkava seadusega,“ selgitab Ülla Käen.

Seni kehtis Eestis kõikidele sissetulekutele ühtne tulumaksuvaba määr, 180 eurot kuus, olenemata palga suurus, palga muutumisest ja teistest sissetulekutest aasta jooksul. Uuest aastast on oluline teada, millised tulud arvatakse maksuvaba tulu suuruse arvestamisel aastatulude hulka ja millised mitte.

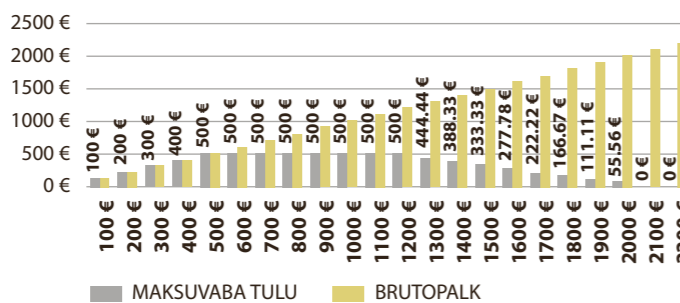
Aastatulu hulka arvatav tulumaksuga maksumatavad tulud: töötasu ja muu tasu (preemia, puhkusetasu, toetus, haigushüvitus vm), võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu, ettevõtjate tulu, kasu kinnisvara, väärtpaperite, metsamaterjali või raieõiguse võõrandamisest, rendi- ja üüritulu, litsentsitasu, intress, dividend, pensioonid, maksumatavad toetused ja stipendiumid, vanemahüvitus või muu maksumatav tulu. **Aastatulu hulka ei arvestata maksuvabasid tuluseid:** hüvitised, toetused (sh lapse-toetus, lapsehooldustoetus, sünnitoetus, puudetoetus vm), Töötukassa poolt makstav töövõimetoetus, maksuva-

2018. aastal on oluline eristada kolme sissetulekute gruppi:

Tulu kuus kuni 1200 eurot Aastatulu kuni 14400 eurot	Maksuvaba tulu kuni 500 eurot Maksuvaba tulu kuni 6000 eurot
Tulu kuus 1200–2100 eurot Aastatulu 14400–25200 eurot	500 – 500 ÷ 900 × (brutotasu – 1200) 6000 – 6000 ÷ 10 800 × (aastatulu summa – 14400)
Tulu kuus üle 2100 eurot Aastatulu üle 25200 eurot	Maksuvaba tulu 0 eurot

Kõige keerulisem ja enim tähelepanu nõudev tulude grupp on teine, kus tulumaksuvaba määr arvutatakse välja valemi abil.

Tulumaksu vaba tulu (MVT) erinevate brutotulude puhul ühes kalendrikuus

bad stipendiumid ning maksumatavad (nt eluaseme või isiklikus tarbimises oleva valdasaja müük), mida füüsilise isiku tuludeklaratsioonis ei deklareerita.

Kõik tulud (v.a dividendid) tuleb arvesse võtta brutosummana ehk koos tulumaksu, kohustusliku kogumispensioniga ja töötuskindlustusmaksuga.

Mitu sissetulekuallikat

Tähelepanelikkust nõuavad juhud, kui inimene töötab mitmel töökohal, saab pensioni, tema palk on muutuv või ta saab aasta jooksul ootamatut tulu. Kõik sissetulekute summad tuleb liita, sest need mõjutavad aastase tulumaksu-

vaba määra väljaarvutamist.

Töötasu ja pension. Tulumaksuseaduse muudatusega kaob ära täiendav maksuvaba tulu pensionidele, mistõttu tuleb töötavatel pensionäridel otsustada, kas nad soovivad tulumaksuvaba määra arvestamist kasutada töötaja poolt tehtavate väljamaksete puhul või Sotsiaalkindlustusametilt väljamaksete puhul. **Töötaval pensionäril, kes saab nii pensioni kui ka töötasu alla 500 euro, on õigus maksuvaba tulu rakendada kahes kohas ja esitada avaldus nii töötajale kui ka Sotsiaalkindlustusametile.** Oluline on silmas pidada, et töötav pensionär saab töötaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel jagada

maksuvaba tulu 500 euro ulatuses.

Töötasu mitmelt töötajalt. Kui töötaja saab brutotöötasu mitmelt töötajalt igakuiselt kokku üle 1200 euro, siis tuleb tal endal brutotöötasud liita ja tulusummale vastav maksuvaba tulu leida. Kuna kliinikum ei tea töötaja teisi sissetulekuid (nt teiselt töötajalt teenitud töötasu), siis tuleb ühte töötajat teavitada sellest, kas loobutakse maksuvaba tulu arvestamise õigusest täielikult või osaliselt.

Kui brutotöötasu mitmelt töötajalt on üle 2100 euro kuus, siis maksuvaba tulu rakendada ei saa, seega tuleb esitada taotlus maksuvaba tulu mitte rakendamiseks. Töötamisel mitme töötaja juures peab kuumäär alusel **sotsiaalmaksu** maksma see töötaja, kes on valitud tulumaksu kinnipidamisel maksuvaba tulu rakendajaks. Eriti oluline on esitada maksuvaba tulu avaldus ka juhul, kui maksuvaba tulu on 0.

Muutuv töötasu. Kui on ette teada, et töötasu võib aasta jooksul muutuda (nt meditsiinilise praktika palgakokkulepe), töötajal on õigus saada preemiat, tulemustasu vm, siis tasub maksuvaba tulu arvesse võtmisel olla pigem konservatiivsem. Isegi kui seadusest tuleneva valemi järgi on lubatud maksuvaba tulu arvestada nt 200 eurot kuus, tasub töötajale esitada avaldus nt 100 eurot kuus arvestamiseks. Nii väldib töötaja tuludeklaratsiooni alusel 1. juuliks 2019 tulumaksu juurde maksmist. Samas, kui töötaja maksab aasta jooksul tulumaksu rohkem, saab ta 2. aprilliks 2019 esitada tuludeklaratsiooniga enamakstud tulumaksu tagasi. Seda ka

► juhul, kui töötajal on palutud maksuvaba tulu üldse mitte arvestada.

Ootamatu tulu aasta jooksul. Kui töötaja on aasta jooksul rakendanud maksuvaba tulu 500 eurot, aga aasta jooksul on lisandunud näiteks kasu vara müügil, siis tuludeklaratsiooni koostamise järgselt tuleb tulumaksu juurde maksta 6000 eurot ehk 1200 eurot ja lisaks 20% vara võõrandamisest saadud kasult, kui palk ja kasu kokku on suurem kui 25 200 eurot.

Maksuvaba tulu avaldus

Kõikidel kliinikumi töötajatel tuleb teha oma valik maksuvaba tulu rakendamise kohta, sest maksuvaba tulu saab rakendada ainult töötaja kirjaliku avalduse alusel. Avaldust on õigus muuta igas kuus, esitades avalduse (VKL-326) väljamaksele eelneva kalendrikuu 25. kuupäevaks. Kliinikumi finants-teenistus ei saa aga võtta vastutust aastatulu ega tulumaksuvaba määra väljaarvutamisel, töötaja ise peab olema oma tulude osas ettenägelik ja tegema otsuse.

Olenemata sellest, kui suurele tulumaksuvaba tulu

summale on töötaja kirjutanud avalduse, ei saa kliinikum rakendada suuremat summat kui seadusejärgne maksimum – seda kontrollib ka raamatupidamistarkvara. Kui seadusejärgne maksuvaba tulu on väiksem kui isiku avalduses näidatud summa, peab väljamaksja alati lähtuma seadusejärgsest määrast. Näiteks, kui avalduses on 500 eurot, aga palk on 1500 eurot, siis töötaja ei saa arvestada rohkem kui seadusejärgne maksimum (333,33 eurot).

Aastatulu ja tulumaksuvaba määra arvutamiseks saab kasutada kalkulaatorit www.tulumaks.ee.

Korrektuurid aasta jooksul

Maksu- ja Tolliameti esindajad rõhutasid oma kontaktandmete uuendamise vajalikkust e-maksuametis, et olulised teavitused jõuaksid õigel ajal kohale. Maksu- ja Tolliamet hakkab saatma teavitusi, kui isikul on avaldus esitatud mitmele töötajale ja kui aastane maksuvaba tulu piirmäär on täitunud. Olugi, et mõistlik oleks teha tulumaksuvaba määra arvestamise avaldus kogu aastaks,

saab vajadusel seda aasta jooksul ka korrigeerida.

Oma tulusid saab jälgida e-maksuametis https://www.emta.ee/et/emta_login/nojs, alajaotuses „Töötamine ja väljamaksed“ – „TSD koon-dandmed“ – „Väljamakse andmete vaatamine“. Alates 2018.aastast leiata sama info alajaotusest „Minu sissetulekud“.

Maksu- ja Tolliameti soovitus on olla tulumaksuvaba määra arvutamisel pigem tagasihoidlikum, et vältida 2019. aasta tuludeklaratsiooni alusel tulumaksu juurde-maksmist. Kui aga tulumaksu kinnipidamisel ei ole maksuvaba tulu arvesse võetud või ei ole seda kogu ulatuses ära kasutatud, siis saab tuludeklaratsiooni alusel enamakstud tulumaksu tagasi.

KLIINIKUMI LEHT

Maksu- ja Tolliameti Tartu teenindusbüroo konsultandi Hille Kaasik'u vastuseid kliinikumi töötajate küsimustele saab lugeda Kliinikumi Lehe veebilehelt.

Finantsteenistuse juht Maret Tark, kuidas ennetada olukorda, et töötajad (14 400 eurot kuni 25 200 eurot aastatulu puhul), ei „skeemitaks“ töökoormustega?

Ennekõike on selge see, et kui töötaja teeb rohkem tööd, saab ta ka rohkem palka ning tulumaksu protsent on endiselt 20. Kui töötasu suureneb, siis võrreldes käesoleval aastal kehtiva süsteemiga hakkab töötaja 1776 eurost suurema brutotulu puhul tõesti pisut vähem raha kätte saama, ent sissetuleku kogusumma on ikkagi senisest suurem. Kui öendus-töötajatel aprillis palgakokkuleppe järgi tasu tõuseb ja teenitakse näiteks 1500 eurot kuus, siis tõesti, inimese tulumaksu vaba määr väheneb, ent see on siiski 333,33 eurot kalendrikuus, mis on pea poole suurem võrreldes praegu kehtiva määraga 180 eurot kuus.

Kuna Eesti Vabariigi seadused on kõigile täitmiseks ja koormuste vähendamise ja suurendamine muudaks osakondades ladusa ravitöö korraldamise keeruliseks, soovitatakse aus Eesti Vabariigi kodanik ja eeskujulik kliinikumi töötaja.

MEDITSIINITEADUSTE VALDKONNAS

TÜ senatis 24. novembril

Senati istungil valiti Mobilitas Plus tipp-teadlaste toetusega neuroimmunoloogia juhtivteaduriks **Li Tian**. Samuti kinnitatakse senat 2018/19. õppeaasta **vas-tuvõtueeskirja**. Uuest aastast **muutub sisseastumine hambaarsti õppekavale** – eesti keele eksam asendus akadeemilise testiga. Jätkuvalt tuleb hambaarsti õppekavale kandideerijatel sooritada lisaks kas matemaatika lai riigieksam või erialakatsed. Eestikeelsetel õppekavadel on avalduste vastuvõtt 20. juunist kuni 1. juulini.

Meditsiiniteaduste valdkond sai õppevaliteedi edendaja auhinna

TÜ õppevaliteedi edendamise

auhinna sai 2017. aastal meditsiiniteaduste valdkonna kliinilise meditsiini instituut arstiõppe kliinilise praktika välja töötamise eest. „Kliinilise praktika süsteemi arendamine on otseselt seotud ülikoolis õppevaliteedi arendamise eesmärkidega ning see võiks olla eeskujuks kõigile instituutidele. Eriti kiiduväärne on, et praktika mahtu suurendati ja praktikasüsteem arendati välja koos üliõpilastega ning et koolitatakse ka praktikabaaside juhendajaid,“ ütles TÜ õppeprorektor Anneli Saro.

Üliõpilased andsid parima õppejõu tiitli Margot Peetsalule

Ühes rahvusülikooli 98. aastapäeva pidustustega tunnustas TÜ enim üliõpilaste kiitust pälvi-

nud õppejõude. Meditsiiniteaduste valdkonna 2017. aasta õppejõu auhinna sai kirurgiliste haiguste dotsent **Margot Peetsalu**. Aasta programmijuhina tunnustati valdkonnast farmakognosia professorit **Ain Raali**, kes on bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava „Proviisor“ endine programmi-juht. Lisaks tunnustati valdkonna kümnet parimat õppejõudu (tähestiku järjekorras): **Marina Aunapuu**, histoloogia dotsent; **Mall Eltermaa**, spetsialist; **Küllli Jaako**, farmakoloogia dotsent; **Jarek Mäestu**, spordibioloogia dotsent; **Aimar Namm**, histoloogia assistent; **Margot Peetsalu**, kirurgiliste haiguste dotsent; **Riina Runnel**, suu- ja hambahaiguste lektor; **Merle Seera**, öendusteaduse

assistent; **Joel Starkopf**, aneste-sioloogia ja intensiivravi professor; **Helen Zirnask**, inimese anatoomia assistent.

Arst-residentide töötasu tõuseb kevadel ligi 2000 euroni

TÜ on koostöös sotsiaalministeeriumiga ette valmistamas lepingut, mille kohaselt tõuseb 2018. aasta 1. aprillist arst-residentide brutopalk 1779,60 eurot 1929,52 euroni kuus. Samuti suureneb aprillist residentide juhendamise tasu, mis senise 155,08 euro asemel hakkab olema 170,75 eurot kuus.

KRISTINA HERMANN
Meditsiiniteaduste valdkonna turunduse ja kommunikatsiooni spetsialist

Kliinikumi töötajad olid usinad vaktsineerijad

Oktoobrikuus käivitus kliinikumis infektsioonikontrolliteenistuse kampaania „Kaitsen nõrgemaid“, mille eesmärk oli tuletada kliinikumi töötajatele meelde gripivastase vaktsiini tegemise olulisust ja vajalikkust.

Dr Matti Maimets

Detsembrikuuks olid end vaktsineerinud 63% kõikidest töötajatest. Arstide vaktsineerituse tase oli 74%, õdedel 60% ja hooldajatel 53%. Kliinikumi Leht uuris Matti Maimetsalt, kas infektsiooni-

kontrolliteenistus kiidab tulemuse heaks.

Dr Matti Maimets, kuidas te hindate käesoleva aasta vaktsineerimise tulemust? Kas olete sellega rahul?

Töötajate hõlmatus gripi-vaktsineerimisega on ravi kvaliteedi mõõdik. Mõeldud aastal oli meil parim tulemus Eestis. Usume, et see on nii ka käesoleval aastal. Aga saja-protsendini on veel pikk tee minna.

Kuidas on vaktsineerituse tase kliinikumi töötajate seas aastate lõikes muutunud?

Kümme aastat tagasi olid meil gripi vastu vaktsineeritud ainult need töötajad, kes töötasid paralleelselt nii kliinikumis kui ka mõnes Soome raviasutuses. 2010. aastal vaktsineeriti kliinikumis kokku

107 töötajat, 2017. aastal 2246.

Millised on kliinikumi vaktsineerimise tulemused võrreldes teiste Eesti ja/või Euroopa haiglatega?

Ootame Eesti haiglate 2017/18 tulemusel ära. 2014/2015 publitseeritud andmed tervishoiupersonali gripivaktsineerimise kohta on sellised: Poola 10%, Leedu 30%, UK 50%, Madalmaad 70%. Soome haiglates on see praktiliselt 100%.

Mille poolest erines 2017. aasta vaktsiin varasemate aastate omadest?

Varasemad vaktsiinid kaitsevad kolme gripiviiruse vastu (2A+B), uus vaktsiin on nelja viiruse vastu (2A+2B).

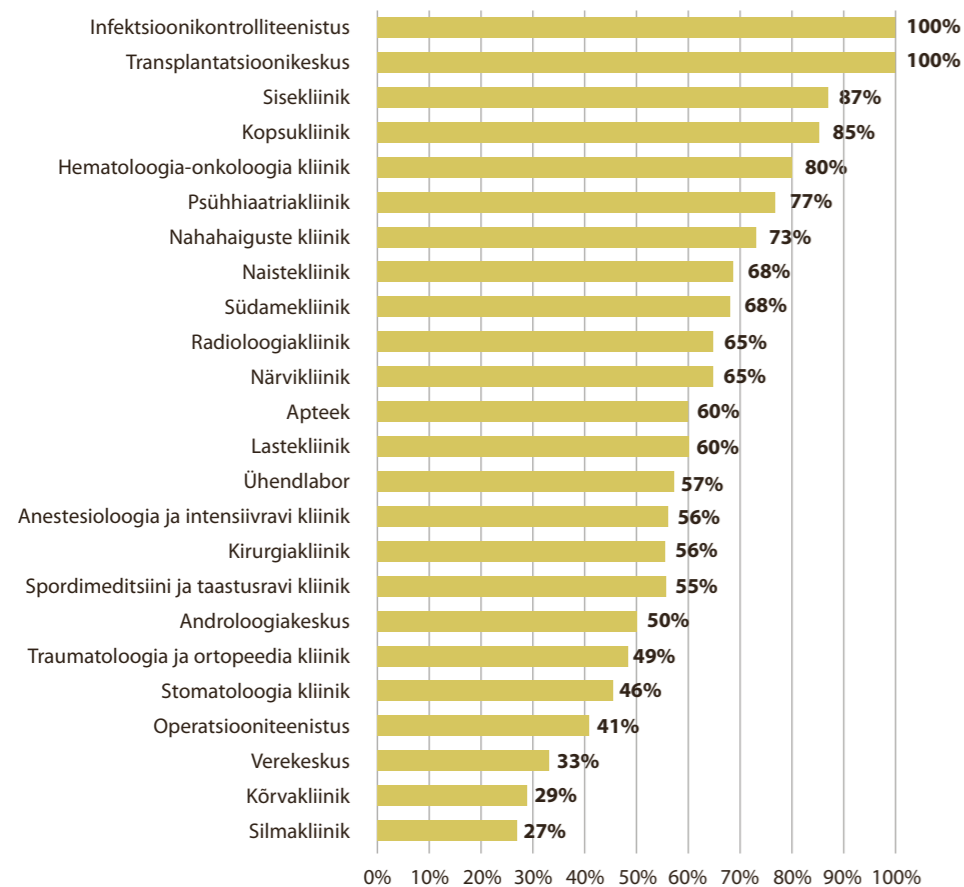
Kuidas peaksid käituma need meditsiinitöötajad, kes pole lasknud end gripi vastu vaktsineerida?

Need töötajad peaksid väga tõsiselt mõtlema selle peale, miks nad ei soovi panustada oma töö kvaliteeti. Nende tööandjad peaksid väga tõsiselt mõtlema, kuidas selliste töötajate käitumine mõjutab kogu struktuuriüksuse töö kvaliteeti.

JKL-162v02, mis kehtib kõikides kliinikumi struktuuriüksustes, ütleb: kõikidel töötajatel, kes tööalaselt puutuvad kokku patsientidega, on kohustuslik iga-aastaselt end vaktsineerida gripi vastu. Töötajad, kes ei ole vaktsineeritud (sõltumata põhjusest), peavad kokkupuutel patsientidega kandma kogu gripihooaja vältel kirurgilist maski.

KLIINIKUMI LEHT

Personali vaktsineeritus kliinikumis

Õendusjuhtide arenguseminar

Novembrikuu lõpus kogunesid Tartu Ülikooli Kliinikumi, Lõuna-Eesti Haigla, Valga Haigla, Põlva Haigla ja Järvamaa Haigla õendusjuhid, et teha vahekokkuvõtteid ja seada sihte tulevikuks.

Kohtumise moto oli koostöö ning eesmärk oli hinnata õenduse arenguid ja arenguvajadusi „Eesti õenduse ja ämmaemanduse arengustrateegiast 2011–2020“ lähtuvalt. Seminaril kanti ette kliinikumi õenduse arengueesmärgid ja tegevuskava aastateks 2018–2020. Tiina Freimanni sõnul on järgneval kolmel aastal patsiendi- ja perekese ravikeskkonna ning patsiendihutuse arendamise kõrval fookuses ühtne õendusabi kvaliteet kliinikumis ja kliinikumiga võrgustunud raviasutustes. Sel-

Foto: Erakogu

Õendusjuhid arenguseminaril

leks võetakse kasutusele ühised tegevusjuhendid, viiakse läbi enesehindamisi kokkule-

itud valdkondades ning võetakse ette ühiseid parendustegevusi. Lisaks on kavandatud

meetmeid töötajate tervise ja toimetuleku toetamiseks.

Seminari vorm tundus osalejatele hästi sobivat, kuna oluliseks peeti omavahelisi arutelusid, üksteiselt õppimist ja kontaktide loomist. Arenguseminari raames külastasid õendusjuhid hubast ja hästi sisustatud Järvamaa Haiglat, kus seminaril osalejad said hea ülevaate tänapäevase haiglapuhastuste olulistest aspektidest.

KLIINIKUMI LEHT

Lastekliiniku rõõmsad jõulud

Lastekliiniku jõuluaeg oli eriline – iga aastaga leidub aina rohkem inimesi, kollektiive ja organisat-
sioone, kes soovivad jõuluaega haiglas veetvate laste tuju tõsta ja pühademeeleolu luua.

Sagimist, mis algas juba jõuluku alguses, oli ülemõde Evelyn Everti sõnul küllaga. Lastekliiniku patsiendid said osaleda Silver Ulviku juhendamisel Silver Ulviku juhendamisel trummiringis fondi Minu Unistuste Päev kaudu, samuti käis organisatsiooni patroon Lenna Kuurmaa hematoloogia-onkoloogia kliinikut külastamas. Traditsioonilise külaskäigu tegi ka Mesimumm Eesti Maaülikoolist. Hullu Teadlase jõulueksperimente aitas väikestele patsientidele korraldada Tartu Ülikooli muuseum haridusvaldkonna spetsialisti Alex Savolainen.

Panuse lastekliiniku jõulude rõõmsamaks muutmisel andsid ka mitmed koolid. Nii esinesid patsientidele Jõgevamaa Gümnaasiumi 12.G klass ja õpetaja Silja Piir. Tartu Tamme Gümnaasiumi 11.ME klass koos klassijuhataja Helgi Suurmetsaga tegid lastekliinikule jõuluannetuse. Tartu

Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi aktiivsed õpilased koos viistlase Hanna Rattasepaga kinkisid kliinikule mänguasju. Ka Tartu Forseliuse Kooli õpilased kogusid mänguasju, et kinkida need patsienti-

dele. Tartu Luterliku Peetri Kooli pere otsustas üksteisele jõulukinkide tegemise asemel koguda raha laste füsioteraa-

piaks vajalike vahendite ostmiseks laste ja noorukite arendus- ja taastusravi keskusse.

Jõulukuuse kinkis lastekliinikule Viktoria Kerge pere ning MTÜ Enneaegepsed Lapsed pidas kinkidega haiglas viibivaid lapsi meele. MTÜ Naerata Ometi tõi jõulurõõmu ja kingitusi nii lasteosa-kondades viibivatele lastele kui ka tööle olevale personalile. Kingituste hulka kuulusid veel ka Karine Andrjuškevitšjute poolt üle antud Recovery Buddyd, mille eesmärk on lapsi raviperioodil toetada. Helvi Tobreluts kodus enneaegetele beebidele kingituseks meriinovillased sokid ning Elva käsitööklubi tublid naised kodusid neonatoloogia osakonna beebidele sokikesi ja kindaid.

Jõululaupäeva õhtul rõõmustas lapsi traditsiooniline jõuluvana ning kinkidega varustas Lastefond koostöös COOP-ga.

KLIINIKUMI LEHT

Kliinikumi parimad õendus- ja hooldustöötajad 2017

ANDROLOOGIAKESKUS

Olga Raudik androloogiakeskus, õde

ANESTESIOLOOGIA JA INTENSIIVRAVI KLIINIK

Janar Hiljurand 3. intensiivravi osakond, intensiivraviõde
 Janne Hütt anestezioloogia osakond, anesteziõde
 Marina Vaikšnorieni 1. intensiivravi osakond, intensiivraviõde
 Siiri Viira 2. intensiivravi osakond, intensiivraviõde
 Gerli Mänd lasteintensiivravi osakond, intensiivraviabiõde
 Kärt Karri erakorralise meditsiini osakond, õde
 Maili Sibul 3. intensiivravi osakond, intensiivravipöetaja
 Signe Kalda anestezioloogia osakond, pöetaja
 Merike Kajak 1. intensiivravi osakond, intensiivravipöetaja
 Ina Tani lasteintensiivravi osakond, intensiivravihooldusõde
 Urve Laanemaa erakorralise meditsiini osakond, pöetaja
 Merle Porosk 2. intensiivravi osakond, intensiivravihooldusõde

HEMATOLOOGIA-ONKOLOOGIA KLIINIK

Gerli Raieste hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, õde
 Oksana Kibizova hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, õde
 Kärt Sitska kirurgilise onkoloogia osakond, õde
 Jelena Mött radio- ja onkoterapia osakond, õde
 Kaisa Lilo radio- ja onkoterapia osakond, radioloogiatehnik
 Signe Värav kirurgilise onkoloogia osakond, pöetaja
 Jarko Hansmann hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, pöetaja
 Liidia Puidak radio- ja onkoterapia osakond, pöetaja
 Helen Mänd hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, pöetaja

KIRURGIKLIINIK

Marina Fenin lastekirurgia osakond, õde
 Angela Mirošina üldkirurgia ja plastikakirurgia osakond, õde
 Birgit Liira uroloogia ja neerusiirdamise osakond, õde
 Kristina Johanson ambulatoorse kirurgia osakond, õde
 Signe Padar veresoontekirurgia osakond, õde
 Auli Keskpalu abdominaalkirurgia osakond, õde
 Eda Amon lastekirurgia osakond, hooldusõde
 Galina Parhomtsuk abdominaalkirurgia osakond, pöetaja
 Tatjana Gorenova üldkirurgia ja plastikakirurgia osakond, pöetaja
 Svetlana Gavanova veresoontekirurgia osakond, pöetaja
 Lilian Raugmäe uroloogia ja neerusiirdamise osakond, pöetaja
 Ingrid Evisalu ambulatoorse kirurgia osakond, pöetaja

KOPSUKLIINIK

Veera Bilitšenko pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakond, õde
 Ursula Lutsar tuberkuloosiosakond, õde
 Svetlana Sander pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakond, hooldaja
 Helju Hankov tuberkuloosiosakond, hooldaja

KÕRVAKLIINIK

Anna Andrianova kõrvakliinik, õde
 Aleksandra Tširp kõrvakliinik, õde
 Ülde Pettai kõrvakliinik, pöetaja

LASTEKLIINIK

Ljudmila neonatoloogia osakond, õde
 Perevedentseva üldpediaatria ja neuroloogia osakond, õde
 Katrin Raadik ägedate infektsioonide osakond, pöetaja
 Irina Sikut neonatoloogia osakond, pöetaja

NAHAKLIINIK

Kreete Lustmets ambulatoorne osakond, õde

NAISTEKLIINIK

Krista Green naistenõuandla, ämmaemand
 Raina Laugamets sünnitusosakond, ämmaemand
 Koidula Trummer günekoloogia, õde
 Irina Guljajeva günekoloogia osakond, pöetaja
 Liivi Sulg sünnitusosakond, pöetaja

NÄRVIKLIINIK

Piret Kähi neurokirurgia osakond, õde
 Triinu Kurvits neuroloogia osakond, õde
 Ebe Pertmann neurokirurgia osakond, pöetaja
 Kalli Kongs neuroloogia osakond, pöetaja

OPERATSIOONITEENISTUS

Monika Värav operatsiooniosakond, operatsioonide
 Marika Kiudmaa operatsiooniosakond, operatsioonide
 Tiina Suur operatsiooniosakond, operatsioonide
 Helen Holst operatsiooniosakond, pöetaja
 Tiia Kägo operatsiooniosakond, pöetaja
 Heli Sulg sterilisatsiooniosakond, meditsiiniseadmete hooldaja

PATOLOOGIAATEENISTUS

Maarika Dapon patoloogiaosakond, laborant

PSÜHHIAATRIKLIINIK

Anu Tani ambulatoorne osakond, õde
 Merle Lahe üldpsühhiaatria keskus, õde
 Jane Mõtsar akuutosakond, õde
 Valentina Pravdina akuutosakond, hooldaja
 Ester Puusepp üldpsühhiaatria keskus, hooldaja
 Hannes Leinola laste- ja noorte vaimse tervise keskus, hooldaja
 Marietta Juurikas laste- ja noorte vaimse tervise keskus, abiõde
 Siim Jakobsoo akuutosakond, psühholoog
 Ele Tuvi akuutosakond, sekretär
 Anne Grišan laste- ja noorte vaimse tervise keskus, tegevusjuhendaja

RADIOLOOGIAKLIINIK

Jaanika Aasmäe Maarjamõisa osakond, radioloogiatehnik
 Janelle Märs Maarjamõisa osakond, radioloogiatehnik
 Taive Leis Maarjamõisa osakond, radioloogiatehnik
 Kaire Piir Maarjamõisa osakond, radioloogiahooldaja

SISEKLIINIK

Julia Tihonov sisehaiguste-reumatoloogia-endokrinoloogia osakond, õde
 Merje Lani nakkushaiguste osakond, õde
 Krista Sell gastroenteroloogia osakond, õde
 Anni Lillepuu nefroloogia osakond, õde
 Julia Prokofjeva ambulatoorne osakond, õde
 Irina Kuznetsova endoskoopiakeskus, õde
 Mari-Õis Madisson gastroenteroloogia osakond, hooldaja
 Pille Vulff sisehaiguste-reumatoloogia-endokrinoloogia osakond, pöetaja
 Valentina Tobreluts nefroloogia osakond, pöetaja
 Marju Lestal nakkushaiguste osakond, pöetaja
 Valentina Birina endoskoopiakeskus, pöetaja

SILMAKLIINIK

Liina Jõgever silmakliinik, õde
 Merelle Palloson silmakliinik, õde
 Monika Maasik silmakliinik, õde
 Merlin Maa silmakliinik, hooldaja
 Merle Lõhmus silmakliinik, hooldaja

SPORDIMEDITSIINI JA TAASTUSRAVI KLIINIK

Martin Juss statsionaarse taastusravi osakond, õde
 Triin Maasikmäe statsionaarse õendusabi osakond, õde
 Ene Kokk statsionaarse õendusabi osakond, õde
 Erli Vain spordimeditsiini osakond, õde
 Natalia Gužovskaja ambulatoorse õendusabi osakond, õde
 Regina Huopalainen statsionaarse õendusabi osakond, pöetaja
 Aile Gil statsionaarse õendusabi osakond, pöetaja
 Maret Liiva statsionaarse taastusravi osakond, pöetaja
 Eve Raid ambulatoorse taastusravi osakond, hooldaja

STOMATOLOOGIAKLIINIK

Marge Porkveli näo-lõualuudekirurgia osakond, õde
 Sirle Puidak hambaproteesikeskus, õde

Ülle Kaeramaa lastestomatoloogia osakond, meditsiini-seadmete hooldaja
 Irina Zaslavskaja suu- ja hambahaiguste osakond, hambaarsti assistent

SÜDAMEKLIINIK

Maris Tooming kardiokirurgia osakond, intensiivraviõde
 Anne Hämäläinen erakorralise kardioloogia osakond, intensiivraviõde
 Katrin Kurrusk kardioloogia osakond, õde
 Ülde Linnas rütmihäirete osakond, õde
 Hiie Rehkli kardiokirurgia osakond, pöetaja
 Signe Meriloo kardioloogia osakond, pöetaja
 Irina Rahhimova erakorralise kardioloogia osakond, intensiivraviõde
 Margit Äro kliinilise füsioloogia osakond, õde
 Karmen Tikkop kardiokirurgia osakond, õde
 Jaana Joosepson rütmihäirete osakond, hooldaja
 Tuulike Kask erakorralise kardioloogia osakond, pöetaja
 Nadezda Voilokova kardiokirurgia osakond, intensiivravihooldusõde

TRAUMATOLOOGIA JA ORTOPEEDIA KLIINIK

Tatjana Ariskina ortopeedia osakond, õde
 Sigrid Roos traumatoloogia osakond, õde
 Rimma Perova ortopeedia osakond, pöetaja
 Irina Nešpanova traumatoloogia osakond, hooldaja
 Merily Lass ambulatoorne osakond, õde

VEREKESKUS

Eleri Heinastu verekabinet, laborant

ÜHENDLABOR

Triin Matvejev kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond, laborant
 Airi Visamaa kliinilise geneetika keskus Tallinnas, laboripetsialist õhenduskategorias
 Ly Soosaar immuunanalüüsi osakonna, laborant
 Anni Tammela mikrobioloogia osakond, laborant

Mobiilsete diagnoosikabinettide graafik

Androloogia kabinet

Diagnoosikabineti vastuvõtule broneerimine toimub etteregistreerimiskeskuse telefonil 731 9100 või 731 9323, lisaks kliinikumi kodulehel ning ka e-kirjaga meestekliinik@kliinikum.ee. Meestearsti vastuvõtule haigekassa tingimustel pöördu mine eeldab saatekirja.

JAANUAR	
2.–3. jaanuar	Võru, Jüri 19a
4.–5. jaanuar	Valga, Peetri 2
8.–12. jaanuar	Narva, Haigla 5
15.–17. jaanuar	Ahtme, Ilmajaama 14
18.–19. jaanuar	Rakvere, Lõuna põik 1
22.–23. jaanuar	Rapla, Alu tee 1
24.–27. jaanuar	Kuressaare, Aia 25
29.–31. jaanuar	Viljandi, Turu 8/10

Nahakasvajate kabinet

JAANUAR	
11.–12. jaanuar	Pärnu, Ristiku 1
18. jaanuar	Paide, Tiigi 8
25. jaanuar	Põlva, Uus 2

Arsti vastuvõtule broneerimine toimub kliinikumi etteregistreerimiskeskuse telefonil 731 9100 või internetiaadressil <http://www.kliinikum.ee/eriarsti-vastuvott/registrumine>. Nahaarsti vastuvõtule pöördumiseks ei ole vaja saatekirja.

Mobiilsete diagnoosikabinettide vastuvõtul kehtib esimesel visiidil ravikindlustatud isikutele visiiditasu 5 eurot.

Tiibklaver kliinikumis

Kliinikumi L. Puusepa 8 majas sai 6. detsembril uues galeriis endale koha C. Bechsteini tiibklaver. Kliinikumi Leht uuris, kuidas leidis klaver tee haiglakompleksi.

Väärika tiibklaveri esimene omanik oli kuulus Estonia teatri solist (sopran) Helmi Einer (1888–1968), kes õppis laulmist Peterburis, hiljem nii Tallinnas kui ka Roomas. Kui 1944. aastal Tallinna märtsipommitamise tõttu teater Estonia süttis, oli just seesama tiibklaver ainuke muusikainstrument, mis põlengust päästeti.

Pärast solistitööd (1912–1932) oli Helmi Einer Estonias ametis hääleseadjana (1947–1956) ning pedagoogina Tallinna Konservatooriumis (1932–1936) olles ka Artur Rinne ja Martin Tarase õpetajaks. Kogu karjääri jooksul oli proua Eineri saatjaks seesama tiibklaver.

Vahetult enne surma, aastal 1968, müüs Helmi Einer klaveri Ell Saviaugule. Ell Saviauk (1934–2017) lõpetas 1954. a Tartu Muusikakooli, 1960. a kiitusega ka Tallinna Riikliku Konservatooriumi.

Foto: Kliinikumi Leht

C. Bechsteini tiibklaver

Ta töötas Tartu Lastemuusikakoolis ja Tallinna Muusikakoolis pedagoogina ning Tallinna konservatooriumis kontsertmeistrina. Aastatel 1991–1997 jõudis proua Saviauk õpetada ka Soomes Rauma Musiikkiopistos. Ta oli alates Tallinna Muusikakesk- kooli asutamisest 1961. aastal

selle kooli eriklaveriõpetaja ning pani oma metoodilise tegevusega aluse professionaalse klaveriosakonnale. Ell Saviauk on õpetanud väga paljusid nimekaid muusikuid, tema õpilased on olnud näiteks ka Martti Raide, Indrek Laul, Reinut Tepp, Ene Nael.

Septembris, pärast Ell Sa-

viaugu lahkumist, pärisid klaveri tema lapselapsed Mari ja Kadi Saviauk, kes on samuti leidnud läbi vanaema tee klaveriõpinguteni. Proua Saviaugu lastelaste ema on aga Terell Pihlak silmakliinikust, kes tegi kliinikumi juhatusele ettepaneku tuua väärikas tiibklaver kliinikumi galeriisse, kus see pärast õhuga kohanemist ja hääle seadmist annaks võimaluse korraldada nii spontaanseid kui ka planeeritud kontserte. „Olen väga tänulik, et kliinikum oli valmis väärrika ajalooa instrumendile koha leidma. Meil perel on soe tunne, et klaver saab siin hea õhu ja ventilatsiooniga avaras ruumis pilke püüda ja oma lugu jutustada. Meil on mõttes juba nii mõnigi kontsert, aga enne tuleb klaverile anda veidi kohanemisaega,“ lausub Terell.

KLIINIKUMI LEHT

Kauneid
pühi!

?

Kes on pildil?

Vastuse palume saata 10. jaanuariks e-postiga aadressile Helen.Kaju@kliinikum.ee või tigupostiga aadressile Kliinikumi Leht, L. Puusepa 1a, 50406, Tartu. Õigesti vastanute vahel loositakse välja Kliinikumi Lehe aastatellimus. Head nuputamist!

Novembrikuu pildimängu fotol oli dr Margot Peetsalu. Õigeid vastuseid laekus hulgaliselt, loosi tahtel võitis lehetellimuse Piret Laik Ida-Viru Keskhaiglast. Palju õnne!

